YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
24 päivänä lokakuuta 1996 *

Asiassa C-76/95,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Julian Currall, jota avustaa asianajaja Jean-Luc Fagnart, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Royale belge SA, joka toimii omissa ja Assurances Générales de France SA:n, Caisse nationale de Prévoyancen, Mutuelles du Mansin, Assurantie van de Belgische Boerenbond SA:n, Hannover SA:n, Securitas AG:n ja Condorin nimissä, edustajanaan asianajaja François van der Mensbrugghe, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Albert Wildgen, 6 rue Zithe,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii, että vakuutuksenantajat korvaavat määrän, joka komission on Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 73 artiklan mukaan maksettava yhdelle virkamiehistään tämän ammattitaudin takia,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja G. F. Mancini sekä tuomarit C. N. Kakouris ja P. J. G. Kapteyn (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: A. La Pergola,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 14.3.1996 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 181 artiklassa tarkoitetun välityslausekkeen nojalla kanteen, joka on saapunut 13.3.1995 yhteisöjen tuomioistuimeen ja jossa vaaditaan Royale belge SA:n ja seitsemän muun vakuutuksenantajan, joiden nimissä Royale belge SA toimii ja jotka myös ovat sopimuspuolia Euroopan yhteisöjen toimielinten kanssa tehdyssä ryhmävakuutussopimuksessa, eli Assurances Générales de France SA:n, Caisse nationale de Prévoyancen, Mutuelles du Mansin, Assurantie van de Belgische Boerenbond SA:n, Hannover SA:n, Securitas AG:n ja Condorin (jäljempänä vakuutuksenantajat) velvoittamista korvaamaan määrän, jonka komissio on Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 73 artiklan nojalla velvollinen maksamaan yhdelle virkamiehistään tämän ammattitaudin takia. Komissio vaatii myös viivästyskorkoja 6.5.1994 lähtien, jolloin se ilmoitti maksamisesta vakuutuksenantajille.

Sovellettavat oikeussäännöt

2 Henkilöstösääntöjen 73 artiklan 1 kohdan mukaan virkamies on vakuutettu ammattitautien ja tapaturmien varalta yhteisöjen toimielinten yhdessä sopimien sääntöjen mukaisesti. Tämän artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan silloin, kun kyseessä on pysyvä täydellinen työkyvyttömyys, kyseiselle virkamiehelle maksetaan kahdeksan kertaa hänen vuosittainen peruspalkkansa laskettuna tapaturmaa edeltävien 12 kuukauden ajalta maksetun kuukausipalkan perusteella.

3 Henkilöstösääntöjen 73 artiklassa tarkoitettujen Euroopan yhteisöjen virkamiesten tapaturmien ja ammattitautien varalta olevaa vakuutusta koskevien sääntöjen (jäljempänä säännöt) 12 artiklan 1 kohdan mukaan silloin, kun kyseessä on virkamiehen pysyvä täydellinen työkyvyttömyys, jonka syynä on tapaturma tai ammattitauti, hänelle maksetaan 73 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukainen määrä.

4 Sääntöjen 14 artiklan mukaan virkamiehelle maksetaan korvaus kaikesta pysyvästä vammasta tai haitasta, joka vaikuttamatta hänen työkykyynsä haittaa hänen fyysistä hyvinvointiaan ja sosiaalista elämäänsä. Korvauksen määrä ratkaistaan käyttämällä analogisesti 12 artiklassa tarkoitettua invaliditeettiastetta koskevaa taulukkoa.

5 Invaliditeettiastetta koskeva taulukko on sääntöjen liitteenä otsikon "Taulukko — — sääntöjen 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun pysyvän osittaisen työkyvyttömyyden haitta-asteesta" alla. Tämän liitteen viimeisessä kohdassa säädetään seuraavaa: "Täysi korvaus samasta tapaturmasta johtuvista useista haitta-asteista saadaan yhteenlaskemalla, mutta pysyvästä tai täydestä työkyvyttömyydestä maksettavaa koko määrää tai sitä määrän osaa, joka maksetaan jäsenen käyttömahdollisuuden tai vahingoittuneen elimen täyden menettämisen takia, ei voida ylittää."

6 Sääntöjen 17 artiklan 1 kohdan mukaan virkamiehen, joka vaatii sääntöjen soveltamista ammattitaudin takia, on tehtävä ilmoitus työnantajana olevan toimielimen hallinnolle. Tämän artiklan 2 kohdan mukaan hallinto tutkii asian saadakseen kaikki tiedot, joiden perusteella se voi vahvistaa sairauden laadun ja todeta, että kyseessä on ammattitauti, sekä selvittää sairauden aiheuttaneet tekijät. Tutkimuksesta tehdyn kertomuksen perusteella toimielinten nimeämä lääkäri tai nimeämät lääkärit tekevät sääntöjen 19 artiklassa edellytetyn päätelmän.

7 Sääntöjen 19 artiklassa todetaan, että sairauden ammattitaudiksi toteamista ja pysyvän työkyvyttömyyden haitta-asteen vahvistamista koskevat päätökset tekee nimittävä viranomainen (jäljempänä AIPN) 21 artiklassa säädetyssä menettelyssä toimielinten nimeämän lääkärin tai nimeämien lääkäreiden päätelmien perusteella ja virkamiehen niin vaatiessa kuultuaan 23 artiklassa tarkoitettua lääketieteellistä lautakuntaa.

8 Sääntöjen 21 artiklan mukaan AIPN:n on ennen 19 artiklassa tarkoitetun päätöksen tekemistä ilmoitettava virkamiehelle päätösehdotus, jonka liitteenä ovat toimielimen nimeämän lääkärin tai nimeämien lääkäreiden päätelmät. Virkamies voi 60 päivän määräajassa vaatia, että 23 artiklassa tarkoitettu lääketieteellinen lautakunta antaa lausuntonsa. Jos määräajan päättyessä ei ole vaadittu lääketieteellisen lautakunnan kuulemista, AIPN tekee päätösehdotuksen mukaisen päätöksen.

Ryhmävakuutussopimus

9 Kun vakuutuksenantajat ovat tehneet 28.1.1977 Euroopan yhteisöjen kanssa ryhmävakuutussopimuksen tapaturmien ja ammattitautien varalta (jäljempänä sopimus), ne ovat sitoutuneet korvaamaan tämän sopimuksen mukaisin ehdoin ne rahalliset seuraukset, joista yhteisöt ovat vastuussa niiden henkilöiden tapaturmien

tai ammattitautien takia, joihin sovelletaan henkilöstösääntöjen 73 artiklan säännöksiä ja tämän artiklan soveltamiseksi annettuja sääntöjä. Sopimuksen ainoina edunsaajina ovat yhteisöt, joille vakuutuksenantajat maksavat näiden sääntöjen soveltamiseen perustuvien korvausten pääoman ja viivästyskorot (sopimuksen 1 artikla).

10 Sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaan yhteisöjen toimivaltaiset viranomaiset sopivat vakuutuksenantajien kanssa menettelytavoista, jotka koskevat tapaturmiin ja ammattitauteihin liittyviä tietoja ja asiakirjojen hallinnointia, jotta vakuutuksenantajat voivat seurata tapausten kehitystä ja jotta niiden olisi helpompi nostaa kanteita vastuussa olevaa kolmatta kohtaan ja perustaa vakuutuslaitosten valvontaa koskevan lainsäädännön mukaisia rahastoja. Sopimuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaan sellaiset päätösehdotukset, joiden perusteella saatetaan myöntää jokin maksutakuu (sairauteen, työkyvyttömyyteen tai kuolemantapaukseen liittyvät kulut), annetaan 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen menettelytapojen mukaisesti etukäteen tiedoksi vakuutuksenantajille lausuntoa varten ennen kuin yhteisöjen toimivaltainen viranomainen antaa niistä tiedon kyseisille henkilöille.

11 Sopimuksen 5 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Kaikki tämän sopimuksen ja sen liitteiden täytäntöönpanoon liittyvät riidat voidaan saattaa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi, jos sovintoon ei päästä.

Vakuutuksenantajat eivät kuitenkaan saata yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi lääketieteellisiä seikkoja koskevia erimielisyyksiä, jos AIPN:n päätös vahingonkärsijän tai hänen oikeudenomistajiensa oikeudesta korvaukseen on sen lausunnon mukainen, jonka vakuutuksenantajien asiantuntija tai 1.1. artiklassa tarkoitettujen sääntöjen 23 artiklassa tarkoitettu lääketieteellinen lautakunta on antanut, kun vakuutuksenantajien asiantuntija on ollut tämän lautakunnan lääkäri-

jäsen; tällaisessa tapauksessa vakuutuksenantajat korvaavat yhteisöille kaikki niiden vahingonkärsijälle tai tämän oikeudenomistajille edellä mainitun AIPN:n päätöksen täytäntöönpanemiseksi maksamat määrät — —".

12 Sopimuksen 10 artiklan 2 kohdan mukaan osakeyhtiö J. Van Breda & Co. International (jäljempänä Van Breda) on nimetty välittäjäksi.

13 Van Bredan 27.1.1989 päivätyssä Euroopan yhteisöille osoittamassa kirjeessä (jäljempänä 27.1.1989 päivätty kirje) vahvistetaan, että vakuutuksenantajien ja Euroopan yhteisöjen välillä on sovittu edellä mainitun sopimuksen täytäntöönpanemiseksi 1.2.1989 jälkeen ilmenneisiin tapaturmiin ja ammattitauteihin sovellettavasta menettelystä.

14 Tämän kirjeen I kohdan, jonka otsikko on "Lääkäreiden nimeäminen", mukaan on sovittu, että AIPN:n nimeämä ja vakuutuksenantajien hyväksymä lääkäri toimii nyt voimassa olevan sopimuksen 5 artiklassa tarkoitettuna asiantuntijana ja että tämä lääkäri ei voi olla toimielimen asiantuntijalääkäri. Tässä I kohdassa lisätään, että koska AIPN:n päätökset tehdään AIPN:n nimeämän ja vakuutuksenantajien hyväksymän lääkärin antaman lausunnon mukaisesti, vakuutuksenantajat eivät sopimuksen 5 artiklan mukaan voi nostaa kannetta näistä päätöksistä, jos ne ovat hyväksyneet nämä päätökset kirjeen II kohdassa vahvistettujen menettelytapojen mukaisesti.

15 Tämän 27.1.1989 päivätyn kirjeen II kohdan otsikko on "Päätösehdotukset — Tiedon antaminen vakuutuksenantajille etukäteen — Määräaika vastaamiselle", ja sen mukaan vakuutuksenantajien on hyväksyttävä tai tarvittaessa hylättävä päätösehdotus, joka annetaan etukäteen vakuutuksenantajille lausuntoa varten sopimuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti, mahdollisimman pikaisesti tiedon välittämisen jälkeen.

16 Kirjeen II kohdan mukaan on lisäksi sovittu seuraavaa:

"a) — lakuutuksenantajat yrittävät parhaansa mukaan hyväksyä tai tarvittaessa hylätä päätösehdotuksen enintään kuukauden kuluessa siitä, kun päätösehdotus on annettu välittäjälle lausuntoa varten.

— Jos vakuutuksenantajat eivät ole kuukauden kuluessa ilmoittaneet hyväksymisestä tai tarvittaessa hylkäämisestä, ne ilmoittavat syyn tähän AIPN:lle (esimerkiksi ne voivat pyytää lisätietoja lääkäriltä tai odottavat pyytämiään esitutkintapöytäkirjoja jne.), jolloin määräaikaa pidennetään kuukaudella.

— Kun vakuutuksenantajat toteavat, että ne eivät voi ilmoittaa hyväksymisestä tai tarvittaessa hylkäämisestä ennen pidennetyn määräajan päättymistä, ne ehdottavat AIPN:lle ja välittäjälle sovittelumenettelyyn ryhtymistä, jotta voitaisiin sopia hallinnon jatkotoimenpiteistä ja uudesta, korkeintaan neljän kuukauden pituisesta määräajasta.

b) AIPN:n nimeämä ja vakuutuksenantajien hyväksymä lääkäri antaa kertomuksensa yhtä aikaa toimielimelle ja vakuutuksenantajille."

Riidan tosiseikat

17 Euroopan yhteisöjen komission virkamies X esitti 26.11.1990 vaatimuksen siitä, että kaksi sairautta, jotka hän oli saanut toimiessaan Euroopan yhteisöjen palveluksessa, todettaisiin ammattitaudeiksi. Kyseessä oli keuhkosyöpä ja astmaattis-

tyyppinen krooninen bronkiitti. Hänen mukaansa sairauksien syynä oli altistuminen asbestille Berlaymont-rakennuksessa Brysselissä.

18 Hallinto aloitti asian käsittelyn välittämällä 21.5.1991 vaatimuksen siihen liittyvine asiakirjoineen Van Bredalle. Komissio pyysi 6.6.1991 Van Bredaa ilmoittamaan sen lääkärin nimen, jonka vakuutuksenantajat halusivat tutkivan X:n. Van Breda ilmoitti 3.7.1991 vastauksena lääkäri Dalemin nimen. Tämän komission nimeämän lääkärin pyynnöstä komissio velvoitti professori Bartschin suorittamaan lääketieteellisen tutkimuksen.

19 Tämä asiantuntija päätyi 3.2.1992 päivätyssä kertomuksessaan siihen, että X:llä ei ollut ammattitautia. Lääkäri Dalem esitti tämän selonteon perusteella 14.2.1992 kertomuksen, jonka mukaan kyseessä ei ollut ammattitauti.

20 Nimetyn lääkärin päätelmien perusteella AIPN ilmoitti 17.2.1992 X:lle päätösehdotuksesta, jolla hänen vaatimuksensa ammattitaudin toteamiseksi hylättäisiin. X vaati 23.2.1992, että lääketieteellinen lautakunta antaisi lausuntonsa ja ilmoitti lääkäri Cognignin edustavan häntä lautakunnassa. AIPN puolestaan nimesi vakuutuksenantajien ehdotuksesta professori Brochardin. Nämä kaksi lääkäriä valitsivat yhdessä professori Maltonin.

21 Lääketieteellinen lautakunta vahvisti ja antoi lausuntonsa 25.2.1994 määräenemmistöllä (lääkäri Cognigni ja professori Maltoni vastaan professori Brochard). Tämän lausunnon mukaan X:n bronkopulmonaalinen syöpä oli ammattitauti. Lisäksi hänen pysyvän työkyvyttömyytensä haitta-aste vahvistettiin 100 prosenttiin, ja hänelle myönnettiin sääntöjen 14 artiklan mukaisesti 30 prosentin korvaus pysyvistä oireista ja vaikeista psyykkisistä ongelmista. Professori Brochard ilmoitti eriävän mielipiteensä samana päivänä päivätyssä vähemmistön mielipidettä koskevassa kertomuksessa. Hänen mielestään keuhkoputkensyöpää ei voi sulkea pois, mutta todettu keuhkofibroosi ei ollut asbestoosia. Vähemmistön mielipidettä kos-

kevan kertomuksen mukaan X:n ammattitoiminta ei voinut myöskään olla olennainen tai pääasiallinen syy hänen sairauteensa.

22 Professori Maltoni lähetti 1.3.1994 lääketieteellisen lautakunnan lausunnon komissiolle. Liitteenä olevassa kirjeessä hän täsmensi, että arviointi perustui yksinomaan kliinisiin ja tieteellisiin seikkoihin. Hän pyysi komissiota ottamaan häneen yhteyttä, jos se tarvitsisi yksityiskohtaisia lisätietoja lausunnosta. Professori Brochard lähetti vähemmistön mielipidettä koskevan kertomuksen komissiolle 3.3.1994. Komissio toimitti 10.3. lautakunnan lausunnon ja 18.3.1994 vähemmistön mielipidettä koskevan kertomuksen Van Bredalle, joka välitti ne vakuutuksenantajille.

23 Van Breda ilmoitti 23.3.1994 päivätyllä kirjeellään komissiolle, että vakuutuksenantajat tutkivat asiakirjoja ennen kaikkea lääketieteelliseltä kannalta. Se ilmoitti sitten 29.3.1994 päivätyllä kirjeellään, että vakuutuksenantajat halusivat esittää lisäkysymyksiä lääketieteellisen lautakunnan lääkäreille. Lopuksi se ilmoitti 8.4.1994 päivätyssä kirjeessään seikat, joista vakuutuksenantajat toivoivat kuulevansa uudelleen lääketieteellisen lautakunnan jäseniä. Tämän kirjeen mukaan vakuutuksenantajat halusivat pyytää lausuntoa lääkäri Dalemin virkaveljeltä saadakseen täsmällisen muotoilun lääketieteelliselle lautakunnalle mahdollisesti esitettäville lisäkysymyksille. Näissä kahdessa viimeksi mainitussa kirjeessä Van Breda ilmoitti myös, että 27.1.1989 päivätyssä kirjeessä tarkoitettu pidennetty yhden kuukauden määräaika oli alkanut kulua 29.3.1994 ja päättyisi 29.4.1994.

24 AIPN ilmoitti 15.4.1994 päivätyllä kirjeellään X:lle lääketieteellisen lautakunnan päätelmät. Tämän kirjeen mukaan AIPN saattoi todeta, että "pysyvän täyden työkyvyttömyyden haitta-aste on 130 prosenttia, ja tässä vaiheessa kyseessä on ammattitaudin toteamiseen liittyvien lääketieteellisten kysymysten lopullinen ratkaiseminen". X:lle maksettiin 22.4.1994 25 794 194 Belgian frangia (BEF).

25 Komissio tiedotti 6.5.1994 päivätyllä kirjeellään Van Bredalle, että se oli lääketieteellisen lautakunnan enemmistöpäätöksen mukaisesti maksanut edellä mainitun määrän X:lle. Komission mielestä vakuutuksenantajien kieltäytyminen hyväksymästä lääketieteellisen lautakunnan päätöstä ja niiden sinnikkyys esittää lisäkysymyksiä tälle lautakunnalle vaikutti yritykseltä väistää sopimusehtojen mukainen korvausvastuu. Kirjeessään komissio katsoi myös, että vakuutuksenantajat ovat velvollisia maksamaan korkoa X:lle maksetulle pääomalle 6.5.1994 lähtien.

26 Komissio korosti 28.7.1994 päivätyssä Van Bredalle osoitetussa kirjeessään, että se ei ollut koskaan nimenomaisesti hylännyt vakuutuksenantajien vaatimusta saada uudelleen esittää kysymyksiä lääketieteelliselle lautakunnalle mutta totesi, että koska ne eivät olleet toimittaneet lisäkysymyksiä, ne olivat luopuneet aikomuksestaan saattaa asia lääketieteellisen lautakunnan käsiteltäväksi ja siten hyväksyneet sen päätelmät.

27 Van Breda vastasi 12.8.1994 päivätyllä kirjeellään, että kesäkuun 1994 alusta asti vakuutuksenantajilla oli ollut useita teknisiä kysymyksiä, jotka niiden mielestä oli välttämätöntä esittää lääketieteelliselle lautakunnalle. Komission päätös hyväksyä X:n 130 prosentin suuruinen pysyvän täyden työkyvyttömyyden haitta-aste ja maksaa vastaava pääoma oli kuitenkin tehnyt näiden kysymysten esittämisen lääketieteelliselle lautakunnalle tarpeettomaksi.

28 Komissio vastasi 16.9.1994 päivätyllä kirjeellään, että AIPN:n 15.4.1994 tehty päätös sekä pääoman maksaminen X:lle eivät mitenkään estäneet vakuutuksenantajia esittämästä mitä tahansa lisäkysymyksiä, jotka ne katsoivat tarpeellisiksi ennen pääoman korvaamista koskevan päätöksen tekemistä.

29 Van Breda ilmoitti 13.10.1994 päivätyllä kirjeellään, että vakuutuksenantajat eivät voineet suostua korvausvaatimukseen. Tällöin komissio päätti nostaa tämän kanteen.

Asianosaisten vaatimukset

30 Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin velvoittaa vakuutuksenantajat

— maksamaan pääoman, joka komission on tai olisi maksettava X:lle henkilöstösääntöjen 73 artiklan mukaan,

— maksamaan viivästyskorot 6.5.1994 lähtien, jolloin komissio vaati vakuutuksenantajilta maksua,

— korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

31 Vakuutuksenantajat vaativat, että yhteisöjen tuomioistuin

ensisijaisesti

— toteaa, että komission vaatimus on jätettävä tutkimatta tai ainakin että se on perusteeton,

— velvoittaa komission korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut,

toissijaisesti

— toteaa, että komission vaatimus on jätettävä tutkimatta tai ainakin että se on perusteeton siltä osin kuin siinä vaaditaan vakuutuksenantajia maksamaan pääoma, joka on korkeampi kuin ylin mahdollinen määrä eli 100 prosenttia määrästä, joka on maksettava, kun kyseessä on täysi pysyvä työkyvyttömyys,

— ratkaisee oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta oikeussääntöjen mukaan.

Tutkittavaksi ottaminen

32 Kanteen tutkimatta jättämistä koskeva kanneperuste, johon vakuutuksenantajat ovat vedonneet, on hylättävä, koska sitä ei ole perusteltu ja koska asiakirja-aineistossa ei ole esitetty sitä tukevia seikkoja.

Pääasia

33 Komissio perustaa korvausvaatimuksensa sopimuksen 5 artiklan toiseen kohtaan, jonka mukaan silloin, kun AIPN:n päätös vahingonkärsijän tai hänen oikeudenomistajiensa oikeudesta korvaukseen on sen lausunnon mukainen, jonka lääketieteellinen lautakunta on antanut, kun vakuutuksenantajien nimeämä asiantuntija on ollut tämän lautakunnan lääkärijäsen, vakuutuksenantajat korvaavat yhteisöille kaikki niiden vahingonkärsijälle tai tämän oikeudenomistajille edellä mainitun AIPN:n päätöksen täytäntöönpanemiseksi maksamat määrät.

34 Komission mukaan tämän lausekkeen selvästä sanamuodosta ilmenee, että vakuutuksenantajat eivät voi vedota mihinkään perusteeseen perustellakseen kieltäytymistään korvata X:lle maksettu määrä, jos tämän lausekkeen mukaiset edellytykset

täyttyvät. Tässä asiassa tilanne on komission mukaan tällainen: pääoma on maksettu AIPN:n sellaisen päätöksen täytäntöönpanemiseksi, joka oli lääketieteellisen lautakunnan lausunnon mukainen, ja yksi lautakunnan jäsenistä oli vakuutuksenantajien nimeämä asiantuntija. Koska vakuutuksenantajat eivät ole itse nostaneet kannetta yhteisöjen tuomioistuimessa, ne eivät voi vedota kyseisessä lausekkeessa todettuun "lääketieteellisiä seikkoja koskevien erimielisyyksien" ja "oikeustieteellisten erimielisyyksien" erotteluun ja vedota siten oikeudellisiin kanneperusteisiin vastustaakseen korvausvaatimusta.

35 Vakuutuksenantajat puolestaan arvioivat, että sopimuksen 5 artiklan toisella kohdalla ei ole mitään tekemistä tämän asian kanssa, joka on pelkästään oikeudellinen. Ne esittävät kolme kanneperustetta korvauksesta kieltäytymisensä tueksi. Ensinnäkin silloin, kun komissio teki 15.4.1994 päätöksen maksaa korvaus X:lle, se rikkoi sopimukseen perustuvia velvoitteitaan, koska se ei noudattanut sopimuksessa ja 27.1.1989 päivätyssä kirjeessä määrättyä menettelyä. Toiseksi lääketieteellisen lautakunnan lausunto on sääntöjenvastainen, minkä takia myös komission tähän lausuntoon perustuva päätös maksaa korvausta X:lle on sääntöjenvastainen. Kolmanneksi ja toissijaisesti X:lle myönnetyn korvauksen kokonaismäärä ei olisi missään tapauksessa voinut ylittää 100 prosentin suuruista korkeinta mahdollista määrää.

36 Ensinnäkin on todettava, että AIPN:n 15.4.1994 päivättyyn kirjeeseen sisältyvä päätös on lääketieteellisen lautakunnan lausunnon mukainen ja että vakuutuksenantajien nimeämä asiantuntija on ollut tämän lautakunnan jäsen.

37 Toisin kuin komissio väittää, vakuutuksenantajilla on kuitenkin oikeus vedota oikeudellisiin kanneperusteisiin kieltäytyäkseen korvaamasta 25 794 194 BEF:n määrää, jonka komissio on maksanut X:lle 15.4.1994 tehdyn päätöksen perusteella, jonka mukaan X on työkyvytön ammattitaudin vuoksi.

38 Sopimuksen 5 artiklan toinen kohta, joka koskee lääketieteellisiä seikkoja koskevia erimielisyyksiä, on nimittäin poikkeus yleissäännöstä, joka mainitaan artiklan ensimmäisessä kohdassa ja jonka mukaan kaikki sopimuksen ja sen liitteiden täytäntöönpanoa koskevat riidat voidaan saattaa yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäviksi, jos sovintoon ei päästä.

39 Tästä seuraa, että vakuutuksenantajat, jotka ovat ainoastaan lääketieteellisiä seikkoja koskevien erimielisyyksien osalta luopuneet oikeudestaan saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi, voivat yhä riitauttaa korvausvelvollisuutensa vetoamalla muihin kuin lääketieteellisiä seikkoja koskeviin kanneperusteisiin huolimatta siitä, että 36 kohdassa kuvatut edellytykset täyttyvät, kuten tässä asiassa.

40 Päinvastoin kuin komissio väittää, erottelu "lääketieteellisiä seikkoja koskevien" ja "oikeustieteellisten erimielisyyksien" välillä on siis merkityksellinen tässä asiassa riippumatta siitä, kumpi sopimuspuoli saattaa asian yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Olisi näet käsittämätöntä, jos sopimuspuolilla olisi ollut tarkoitus sallia se, että vakuutuksenantajat vetoavat yhteisöjen tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa riita-asiassa lääketieteellisiä seikkoja koskeviin kanneperusteisiin vastaajina, mutta evätä tämä mahdollisuus vakuutuksenantajilta, jotka ovat kantajia.

41 On siis syytä tutkia kolmea kanneperustetta, joihin vakuutuksenantajat ovat vedonneet perustellakseen kieltäytymisensä korvata vaadittu summa.

42 Aluksi on syytä todeta, että sopimuksen tarkoituksena on sen 1 artiklan mukaan kattaa sopimusehtojen mukaisesti ne taloudelliset seuraukset, joista yhteisöt ovat henkilöstösääntöjen 73 artiklan ja sääntöjen mukaan vastuussa virkamiehilleen sattuneiden tapaturmien tai heille aiheutuneiden ammattitautien takia (jäljempänä sääntöihin perustuvat velvoitteet).

43 Tältä osin on ensin todettava, että sopimuksen määräykset eivät voi mitenkään vaikuttaa sääntöihin perustuviin velvoitteisiin, joita komissiolla on virkamiehiään kohtaan.

44 On totta, että vakuutuksenantajat ovat sitoutuneet vastaamaan sääntöihin perustuvista velvoitteista johtuvista taloudellisista seurauksista ainoastaan sopimusehtojen mukaisesti ja että tämän takia ei ole suljettu pois sitä, että sopimusehdoilla rajoitetaan toimielimen mahdollisuutta saada korvaus vakuutuksenantajilta niistä määristä, jotka sen on sääntöihin perustuvien velvoitteidensa takia maksettava.

45 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä kuitenkin ilmenee, että ei voida hyväksyä, että sääntöihin perustuvat velvoitteet korvattaisiin vakuutuksenantajien velvoitteilla ja että virkamiehiltä siten vietäisiin heille henkilöstösäännöissä taatut oikeudet (ks. vastaavasti asia 18/70, Duraffour v. neuvosto, tuomio 16.6.1971, Kok. 1971, s. 515, 15 kohta ja asia 115/76, Leonardini v. komissio, tuomio 16.3.1978, Kok. 1978, s. 735, 11 kohta).

46 Seuraavaksi on todettava, että sopimusta, jossa viitataan sääntöihin perustuviin yhteisöjen velvoitteisiin niiden taloudellisten riskien osalta, jotka vakuutuksenantajat ovat sitoutuneet kattamaan, on tulkittava henkilöstösääntöjen 73 artiklan ja sääntöjen perusteella, joissa säädetään näistä velvoitteista, siltä osin kuin sopimusmääräyksillä ei estetä tällaista tulkintaa.

47 Vakuutuksenantajien esittämät kolme kanneperustetta on tutkittava edellä mainittujen päätelmien perusteella.

Väitetty sopimuksessa määrätyn menettelyn noudattamatta jättäminen

48 Vakuutuksenantajat moittivat komissiota ensinnäkin siitä, että se teki AIPN:nä 15.4.1994 päätöksen noudattamatta sopimuksen sopimusmääräyksiä ja erityisesti 3 artiklan 1 ja 3 kohtaa ja 27.1.1989 päivätyssä kirjeessä mainittuja menettelytapoja ja käytännön seikkoja koskevia määräyksiä.

49 Komissio oli vastoin näitä määräyksiä ja menettelytapoja jättänyt toimittamatta ennakolta vakuutuksenantajille kyseisen päätösehdotuksen. Lisäksi se oli toimittanut päätöksen X:lle jo 15.4.1994 ja pannut päätöksen sitten täytäntöön edes ilmoittamatta ennakolta vakuutuksenantajille.

50 Näiden väitteiden osalta on kysyttävä, sovelletaanko sopimuksen 3 artiklan 1 ja 3 kohta sekä 27.1.1989 päivätyssä kirjeessä tarkoitettua menettelyä tähän asiaan ja missä määrin niitä siihen sovelletaan.

51 Sitä ei ole kiistetty, että komissio on täyttänyt 3 artiklan 1 kohdassa määrätyn velvollisuutensa ilmoittaa vakuutuksenantajille tiedot, joiden perusteella ne voivat seurata kyseisen tapauksen kehitystä.

52 Vakuutuksenantajat toteavat sitä vastoin, että komissio ei ole täyttänyt sopimuksen 3 artiklan 3 kohdassa määrättyä velvollisuuttaan ilmoittaa lääketieteellisen lautakunnan 25.2.1994 päivättyyn lausuntoon perustuvaa päätösehdotusta 27.1.1989 päivätyn kirjeen mukaisessa menettelyssä.

53 Tämä vakuutuksenantajien väite perustuu sopimuksen määräyksien ja 27.1.1989 päivätyn kirjeen virheelliseen tulkintaan.

54 Kyseisen kirjeen I kohdasta ja II kohdan a alakohdan toisesta luetelmakohdasta sekä II kohdan b alakohdasta nimittäin ilmenee, että siinä tarkoitettu päätösehdotus on päätösehdotus, jonka AIPN on laatinut nimeämänsä ja vakuutuksenantajien hyväksymän lääkärin päätelmien perusteella.

55 Tätä tulkintaa tukee sääntöjen 19 ja 21 artiklassa säädetyn menettelyn sanamuoto.

56 Sääntöjen 19 artiklasta seuraa, että AIPN tekee päätöksen taudin toteamisesta ammattitaudiksi joko toimielinten nimeämän lääkärin tai nimeämien lääkäreiden päätelmien perusteella tai virkamiehen niin vaatiessa kuultuaan lääketieteellistä lautakuntaa.

57 Ainoastaan ensimmäisen tapauksen osalta 21 artiklassa mainitaan päätösehdotus, joka AIPN:n on ennen 19 artiklassa tarkoitetun päätöksen tekemistä ilmoitettava virkamiehelle, jotta hän voisi tarvittaessa vaatia lääketieteellisen lautakunnan kuulemista 60 päivän määräajassa, ja joka voidaan toimittaa lausuntoa varten vakuutuksenantajille, jotka voivat ilmoittaa eriävän mielipiteensä, jolloin voidaan ryhtyä 27.1.1989 päivätyn kirjeen II kohdassa mainittuun sovittelumenettelyyn.

58 Kun sitä vastoin menettelyssä on mukana lääketieteellinen lautakunta, jonka varsinaisia lääketieteellisiä lausuntoja, jotka on annettu sääntöjen mukaisesti, on pidettävä lopullisina eikä niitä voida riitauttaa, ellei ole kyse uudesta seikasta (ks. erityisesti asia 107/79, Schuerer v. komissio, tuomio 12.6.1980, Kok. 1980, s. 1845, 10 kohta; asia 2/87, Biedermann v. tilintarkastustuomioistuin, tuomio 19.1.1988, Kok. 1988, s. 143, 8 kohta ja asia T-1/92, Tallarico v. parlamentti, tuomio 18.2.1993, Kok. 1993, s. II-107, 67 kohta), säännöissä ei määrätä siitä, että AIPN:n täytyisi ilmoittaa päätösehdotuksesta, joka on tehtävä lautakunnan päätelmien perusteella.

59 Edeltävistä päätelmistä seuraa, että sopimuksen 3 artiklan 3 kohdassa ja 27.1.1989 päivätyssä kirjeessä tarkoitetaan päätösehdotusta, jonka AIPN on valmistellut nimeämänsä lääkärin tai nimeämiensä lääkäreiden tekemien päätelmien perusteella, joten sopimuksen mukaista menettelyä ei sovelleta tähän asiaan, jossa 15.4.1994 tehdyn päätöksen perustana oli lääketieteellisen lautakunnan lausunto.

60 Komissiota ei myöskään voida moittia siitä, että se on antanut päätöksen tiedoksi kyseiselle virkamiehelle 15.4.1994 eli ennen kuin se oli saanut kysymykset, jotka vakuutuksenantajat halusivat esittää lääketieteelliselle lautakunnalle.

61 Komissio oli antanut lääketieteellisen lautakunnan päätelmät vakuutuksenantajille 18.3.1994, ja sillä oli itse asiassa hallussaan 15.4.1994 ainoastaan 8.4.1994 päivätty kirje, jossa Van Breda mainitsi ne seikat, joista vakuutuksenantajat halusivat kuulla lääketieteellisen lautakunnan jäseniä, ja ilmoitti kyselylomakkeesta, jonka se aikoi toimittaa ennen 29.4.1994.

62 Kun otetaan huomioon asian käsittelyyn jo kulunut aika ja kyseisen virkamiehen terveydentila, komissio olisi tässä tilanteessa laiminlyönyt henkilöstösääntöjen mukaiset velvoitteensa kyseistä virkamiestä kohtaan, jos se olisi lykännyt päätöksentekoa odottaakseen tätä kyselylomaketta ja lääketieteellisen lautakunnan mahdollisia vastauksia.

63 Päätöksen tekeminen 15.4.1994 ja pääoman maksaminen X:lle eivät sitä paitsi mitenkään estä asian tutkimisen jatkamista siltä osin kuin on kyse vakuutuksenantajien ja yhteisöjen välisestä sopimussuhteesta tai etenkään siitä, että vakuutuksenantajat ovat kiistäneet sen, että niillä on korvausvelvollisuus.

64 Edeltävän perusteella on syytä hylätä vakuutuksenantajien ensimmäinen kanneperuste.

Lääketieteellisen lautakunnan lausunnon sääntöjenvastaisuus

65 Toiseksi vakuutuksenantajat riitauttavat lääketieteellisen lautakunnan päätelmien sääntöjenmukaisuuden. Sääntöjenvastaisille päätelmille perustuva 15.4.1994 tehty päätös on myös sääntöjenvastainen. Tämän takia komissio ei ole noudattanut sopimusehtoja, joten sillä ei ole oikeutta sopimuksen mukaiseen korvaukseen.

66 Ensin on todettava, että vakuutuksenantajat ovat suostuneet luopumaan mahdollisuudesta saattaa lääketieteellisiä seikkoja koskevia erimielisyyksiä koskevat asiat tuomioistuimen käsiteltäväksi, kuten ilmenee sopimuksen 5 artiklan toisesta kohdasta. Sopimuksessa viitataan sääntöihin perustuviin yhteisöjen velvoitteisiin sellaisia virkamiehiä kohtaan, joille on sattunut tapaturma tai aiheutunut ammattitauti, joten tämän luopumisen sisältöä on tarkasteltava sen oikeuskäytännön perusteella, joka koskee lääketieteellisten lautakuntien antamien lausuntojen laillisuuden tuomioistuinvalvontaa.

67 Tämän oikeuskäytännön mukaan yhteisöjen tuomioistuin ei valvo varsinaisia lääketieteellisiä arviointeja, joita on pidettävä lopullisina, kun niiden antaminen on tapahtunut sääntöjenmukaisesti. Sen harjoittama valvonta voi koskea ainoastaan tällaisen lautakunnan perustamisen ja toiminnan ja sen antaman lausunnon sääntöjenmukaisuutta. Tämän seikan osalta yhteisöjen tuomioistuin on toimivaltainen tutkimaan, sisältyykö lausuntoon perusteluja, joiden pohjalta voidaan tarkastella päätelmiin perustuvia arvioita (asia 257/81, K v. neuvosto, tuomio 12.1.1983, Kok. 1983, s. 1, 17 kohta), ja onko osoitettu, että lausunnossa olevien lääketieteellisten toteamusten ja lääketieteellisen lautakunnan päätelmien välillä on ymmärrettävä yhteys (asia 277/84, Jänsch v. komissio, tuomio 10.12.1987, Kok. 1987, s. 4923, 15 kohta ja asia T-165/89, Plug v. komissio, tuomio 27.2.1992, Kok. 1992, s. II-367, 75 kohta).

68 Tästä seuraa, että väitteet, jotka koskevat lääketieteellisen lautakunnan 25.2.1994 päivätyn lausunnon sääntöjenmukaisuutta, voidaan tutkia yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi sopimuksen 5 artiklan nojalla saatetussa riita-asiassa.

69 Tässä asiassa asiakirjoista ilmenee kuitenkin, että vakuutuksenantajilla on ollut mahdollisuus saada komissio kuulemaan uudelleen lääketieteellisen lautakunnan jäseniä joistakin arvostelemiinsa lautakunnan päätelmiin ja lausunnon perusteluihin liittyvistä seikoista. Ne kuitenkin tyytyivät ilmoittamaan tästä aikeestaan tekemättä mitään muuta, jolloin ne jättivät käyttämättä tilaisuuden saada täsmennyksiä ja selvennyksiä sellaisiin lausunnon kohtiin, joita ne pitivät epäselvinä tai sääntöjenvastaisina.

70 Tässä tilanteessa komissiolla täytyy olla oikeus vaatia X:lle lääketieteellisen lautakunnan lausuntoon perustuvan päätöksen nojalla maksetun pääoman korvausta siltä osin kuin tämä lausunto ei ole selvästi sääntöjenvastainen.

71 Vakuutuksenantajien lääketieteellisen lautakunnan lausunnon osalta esittämät kolme väitettä on tutkittava ottaen huomioon nämä päätelmät.

72 Ensimmäisenä väitteenään vakuutuksenantajat toteavat, että vaikka aiempia sekä lääkäri Dalemin että professori Bartschin kertomuksia ja professori Brochardin vähemmistön mielipidettä koskevaa kertomusta ei ole osoitettu virheellisiksi, lääketieteellisen lautakunnan lausunnossa ei ole mitään selitystä, joka koskisi ilmeistä ristiriitaa sen omien päätelmien ja kyseisissä kertomuksissa olevien päätelmien välillä, vaikka viimeksi mainitut päätelmät perustuvat tieteellisesti perusteltuihin ja kehiteltyihin pohdintoihin. Tämän takia lääketieteellisen lautakunnan päätelmät ovat riittämättömästi perusteltuja, minkä takia ne ovat sääntöjenvastaisia.

73 Tältä osin on todettava ensinnäkin, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan lääketieteellisen lautakunnan tehtävä, joka on arvioida täysin objektiivisesti ja riippumattomasti lääketieteellisiä kysymyksiä, edellyttää, että sillä on täysi harkintavalta. Siten tämän lautakunnan on päätettävä, missä määrin aiemmat lääketieteelliset kertomukset on otettava huomioon (edellä mainittu asia Biedermann v. tilintarkastustuomioistuin, tuomion 19 kohta).

74 Tässä asiassa lääketieteellisen lautakunnan lausunnosta ei ilmene, ettei se olisi ottanut huomioon kolmen asiantuntijan mielipiteitä. Päinvastoin on niin, että sen lisäksi, että siinä viitataan nimenomaisesti komission asiakirjoihin, joihin lääkäri Dalemin ja professori Bartschin mielipiteet sisältyvät, professori Brochardin itsensä läsnäolo lääketieteellisessä lautakunnassa vahvistaa julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksensa 28 kohdassa esittämin tavoin komission käsityksen siitä, että lääketieteellinen lautakunta on ottanut huomioon lääkärin mielipiteen ja kahden muun asiantuntijan aiemmat kertomukset. Asiakirjoista sitä paitsi ilmenee, että professori Brochardin vähemmistöraportti perustuu osittain vastaaviin pohdintoihin kuin kahden muun asiantuntijan.

75 Ottaen lisäksi huomioon, että lääketieteellisessä lausunnossa viitataan laboratoriokokeisiin ja todetaan, että X:llä on bronkopulmonaalinen syöpä ja että keuhkopusseja tutkimalla on löytynyt tiettyjä pitoisuuksia asbestia, lääketieteellistä lausuntoa ei voida riitauttaa sillä perusteella, että siinä ei ole mitään selitystä sen ja muiden käsityksensä lausuneiden asiantuntijoiden päätelmien eroavaisuuksista.

76 Tätä väitettä ei siis voida hyväksyä.

77 Toisessa väitteessään vakuutuksenantajat toteavat, että lääketieteellinen lautakunta ei ole tyydyttävällä tavalla perustellut päätelmäänsä siitä, että X:llä on asbestiperäinen sairaus, koska se perusti käsityksensä pelkästään asbestikuiduille altistumiseen ja näiden kuitujen löytymiseen kyseisen virkamiehen keuhkoista, vaikka lääketieteen nykyisessä kehitysvaiheessa näistä päätelmistä ei voida johtaa tällaista.

78 Tätä väitettä ei myöskään voida hyväksyä.

79 On nimittäin todettava, että lääketieteellinen lautakunta katsoi lausunnossaan, että X:llä oli bronkopulmonaalinen syöpä, keuhkofibroosi sekä pleurakiinnikkeet, joiden oli yksityiskohtaisten tietojen perusteella katsottava olevan ammattitauti.

80 Lääketieteellinen lautakunta vahvisti bronkopulmonaalista syöpää koskevan diagnoosinsa aiemmin tehdyn tutkimuksen tulosten ja pleuran seinämiä koskevan oman uuden tutkimuksensa perusteella ja päätyi siihen, että X:n sairaus on ammattitauti, ja se perusti käsityksensä muiden tosiasioita koskevien yksityiskohtaisten pohdintojen ohella siihen, että keuhkopusseissa oli eri asbestilajeja ja että kyseessä oli asbestille altistuminen, joten lääketieteellinen lautakunta on riittävästi perustellut päätelmiään.

81 Vakuutuksenantajat väittävät, että tämä lääketieteellisen lautakunnan tekemä päätelmä ei lääketieteen nykyisessä kehitysvaiheessa voi perustua havaintoihin.

82 Sairauden alkuperää koskevat kysymykset ovat kuitenkin luonteeltaan lääketieteellisiä (asia C-185/90 P, komissio v. Gill, tuomio 4.10.1991, Kok. 1991, s. I-4779, 25 kohta).

83 Tästä seuraa, että yhteisöjen tuomioistuimen asiana ei ole laajentaa valvontaansa lääketieteellisen lautakunnan arvioihin, joita on pidettävä lopullisina, kun niiden antaminen on tapahtunut sääntöjenmukaisesti.

84 Kolmannessa väitteessään vakuutuksenantajat arvostelevat lääketieteellisen lautakunnan lausuntoa siitä, että sen mukaan pysyvän työkyvyttömyyden haitta-aste on 100 prosenttia, eikä siinä ilmoiteta, onko siinä käytetty sääntöjen liitteenä olevaa asteikkoa, tai kerrota, minkä laskentaperusteiden mukaan on päädytty tähän haitta-asteeseen.

85 Tältä osin on todettava, että työkyvyttömyyslautakunta oli jo henkilöstösääntöjen 78 artiklassa säädetyssä menettelyssä todennut, että kyseessä on pysyvä, täysi työkyvyttömyys, ja että 73 artiklan mukaisessa menettelyssä pyrittiin selvittämään, oliko X:llä ammattitauti.

86 Vaikka on totta, että sääntöjen 25 artiklan sanamuodon mukaan pysyvän täyden tai osittaisen työkyvyttömyyden toteaminen henkilöstösääntöjen 73 artiklan ja sääntöjen mukaan ei millään tavalla vaikuta henkilöstösääntöjen 78 artiklan sovellettavuuteen ja päinvastoin, näiden kahden menettelyn keskinäinen riippumattomuus ei estä sitä, kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 29 kohdassa todennut, että lääketieteellinen lautakunta ottaa 73 artiklassa säädetyssä menettelyssä huomioon 78 artiklan mukaisessa menettelyssä tehdyt päätelmät.

87 Tämäkin väite on siis hylättävä.

Suuruudeltaan 130-prosenttisen korvauksen myöntäminen

88 Kolmanneksi ja toissijaisesti vakuutuksenantajat väittävät sääntöjen liitteenä olevan asteikon viimeisen kohdan perusteella, että X:lle myönnetyn korvauksen kokonaismäärä ei voi missään tapauksessa ylittää suurinta mahdollista 100 prosentin määrää ja että komission päätös on siten lainvastainen, koska sillä myönnetään 130 prosentin korvaus.

89 Tämä kanneperuste perustuu kyseisen asteikon viimeisen kohdan virheelliseen tulkintaan.

90 Tässä kohdassa viitataan itse asiassa nimenomaisesti samasta tapaturmasta aiheutuneiden useiden työkyvyttömyysperusteiden eli sääntöjen 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen korvausten kumuloitumiseen, eikä se siten koske korvausta, joka voidaan sääntöjen 14 artiklan perusteella myöntää virkamiehelle kaiken pysyvän vamman tai haitan takia, joka vaikuttamatta hänen työkykyynsä haittaa hänen fyysistä hyvinvointiaan ja sosiaalista elämäänsä. Sääntöjen 14 artiklan toisessa kohdassa viitataan ainoastaan analogisesti 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin työkyvyttömyyden haitta-astetta kuvaaviin taulukoihin.

91 Kaiken edellä esitetyn perusteella on todettava, että vakuutuksenantajilla ei ole perustetta kieltäytyä korvaamasta komissiolle määrää, jonka tämä on henkilöstösääntöjen 73 artiklan mukaisesti maksanut X:lle.

92 Siten vakuutuksenantajat on velvoitettava maksamaan komissiolle 25 794 194 BEF 8 prosentin korkoineen laskettuna 6.5.1994 alkaen, jolloin tämä toimielin ilmoitti niille maksamisesta.

Oikeudenkäyntikulut

93 Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska vastaajat ovat hävinneet asian, ne on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) SA Royale belge, Assurances Générales de France SA, Caisse nationale de Prévoyance, Mutuelles du Mans, Assurantie van de Belgische Boerenbond SA, Hannover SA, Securitas AG ja Condor velvoitetaan maksamaan komissiolle 25 794 194 BEF 8 prosentin korkoineen laskettuna 6.5.1994 alkaen.

2) SA Royale belge, Assurances Générales de France SA, Caisse nationale de Prévoyance, Mutuelles du Mans, Assurantie van de Belgische Boerenbond SA, Hannover SA, Securitas AG ja Condor korvaavat oikeudenkäyntikulut.

Mancini Kakouris Kapteyn

Julistettiin Luxemburgissa 24 päivänä lokakuuta 1996.

R. Grass G. F. Mancini

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja